REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia.
BRAŞOV, piaţa mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAŢIUNE în Braşov şi la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse. A. Oppeliks Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 6 cr.
— Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seria 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-riĭ de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare Tôrgul Inuluĭ Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 147. Braşov, Lunĭ-Marţĭ 4 (17) Iulie. 1900.

Dr. Koerber la Ischl.

De treĭ dile ministru-preşedinte Dr. Koerber se află în Ischl la curtea împărătéscă şi presenţa luĭ acolo este viu discutată, deórece se crede, că scopul călětorieĭ sale n'a fost numaĭ de a face raport Majestăţiĭ Sale asupra situaţiuniĭ, ci de a propune tot-odată şi o soluţiune pentru delăturarea crizeĭ parlamentare în Austria. E vorba de a se afla un remediu contra obstrucţiuniĭ.

Fiind aşadér la ordinea dileĭ problema cea grea, relativ la cele ce vor avé sĕ se întêmple la tómnă, e lucru firesc, că ministru-preşedinte Koerber vrea sĕ stea până la vre-o Joĭ în Ischl unde, se asigură, vor fi chemaţĭ la sfat şi ceĭlalţĭ miniştri. Deja în decursul dileĭ de Sâmbătă Koerber a fost primit de douĕ-orĭ în audienţă de împĕratul.

Germaniĭ şi Slaviĭ Austrieĭ de-o potrivă îşĭ îndreptă privirile adĭ spre Ischl. Ce decisiune se va lua acolo? Fi-va ea favorabilă celor dintâĭ séu celor din urmă, orĭ că nu va mulţumi pe niciĭ uniĭ? Cu astfel de întrebărĭ se preocupă adĭ spiritele şi resultatul este cam tot cel vechiu: nimenĭ nu-şĭ găsesce socotéla şi de aceea sunt toţĭ neliniştiţĭ şi nedumeriţĭ.

Faimele despre planurile ce plutesc în aer sunt multe şi contradicĕtóre. Ele între altele pun în perspectivă o serie de octroărĭ cu ajutorul §-luĭ 14: octroarea unuĭ nou regulament al camereĭ, octroarea uneĭ legĭ de limbă, ba, după uniĭ, chiar o schimbare a constituţiuniĭ pe basa §-luĭ 14.

Din tóte faimele colportate însĕ numaĭ una pare a se adeveri, şi adecă, că ministru-preşedinte voesce sĕ propună de a se face cu putinţă conchemarea la tómnă a parlamentuluĭ prin asigurarea capacităţiĭ de a lucra.

Érăşĭ stă dér guvernul în faţa problemeĭ de a-şĭ câştiga o majoritate puternică şi covêrşitóre, prin care sĕ isbutéscă a garanta funcţionarea regulată a parlamentuluĭ. Şi acum se nasce întrebarea, care sĕ fiă acéstă noua majoritate. Sĕ fiă una dirigiată de Germanĭ şi fără de Cehĭ, orĭ una în care sĕ-şĭ valideze influinţa şi Cehiĭ?

Organele Cehilor declară pe tótă linia, că nu se vor da îndĕrĕpt dinaintea niciĭ uneĭ nóuĕ majorităţĭ şi că vor lupta maĭ departe în contra orĭ-căreĭ nóuĕ formaţiunĭ, din care eĭ vor fi eschişĭ.

Nu trebue sĕ uităm, că Cehiĭ prin obstrucţiunea lor au fost în stare, ce-i drept, sĕ împedece acţiunea, ce a inaugurat'o guvernul Koerber, dér tot-odată tactica lor a adus cu sine ruperea legăturilor, ce uneau partidele din drépta. De-atuncĭ a întrat în combinaţiă formarea uneĭ nouĕ majorităţĭ prin unirea clubuluĭ Polonilor cu Germaniĭ.

Astădĭ Germaniĭ aştéptă dela Dr. Koerber sĕ întrebuinţeze tótă influinţa sa pentru a se face posibilă formarea uneĭ nouĕ majorităţĭ favorabilă lor. Călăuziţĭ de speranţa acésta, e esplicabil, că Germaniĭ progresiştĭ şi naţionalĭ au fost fórte indignaţĭ înţelegĕnd, că se pune în lucrare reînoirea şi restabilirea vecheĭ majorităţĭ a drepteĭ, din care eĭ n'au făcut parte. Maĭ mult însĕ i-au supĕrat, că înşi-şĭ Cehiĭ au luat iniţiativa pentru acésta, fapt îngrijitor pentru partea germană.

Organul partideĭ poporale germane aduce scirea despre schimbarea tacticeĭ Cehilor. După-ce Cehiĭ au dovedit, că este cu neputinţă a se guverna în contra lor, eĭ nu maĭ au causă, dice el, a continua tactica lor de obstrucţiune, de aceea doresc sĕ se restabiléscă majoritatea de maĭ înainte a drepteĭ.

Cu alte cuvinte, viitórea majoritate parlamentară sĕ nu fiă cea dorită de Germanĭ, ci sĕ fiă reconstruită din partidele, carĭ au luptat şi până acum în contra Cehilor şi încă cu caracterul uneĭ majorităţĭ de luptă, care sĕ delăture orĭ-ce piedecĭ s'ar maĭ pune funcţionăriĭ regulate a parlamentuluĭ. Urmarea ar fi formarea unuĭ cabinet al drepteĭ.

Germaniĭ declară, că o astfel de soluţiune ar fi o provocare a lor, cum n'a maĭ fost, căcĭ de douĕ-decĭ de anĭ eĭ se simt asupriţĭ şi maltrataţĭ de acea majoritate, pe care contrariĭ lor voesc sĕ o pună érăşĭ în picióre.

Totul atêrnă dér, încât pentru Germanĭ, dela formarea viitóreĭ majorităţĭ. De nu se va compune aşa ca sĕ-i scape de preponderanţa Slavilor şi clericalilor, eĭ declară de pe acum, că vor relua arma obstrucţiuneĭ.

Dela vechia majoritate la vechea obstrucţiune este dér numaĭ un pas.

„Pactul“ cu Szell. Ca un adaus la hăzliele scirĭ şi desminţirĭ despre pretinsul „pact“ cu d-l Szell, debutéză adĭ „*Kel. Ert*“ c'un comunicat, căruia îi dă aerul de oficios, şi pe care-l reproducem aicĭ fără comentar. Étă ce scrie corespondenţa oficiósă:

„Din scirile şi desminţirile privitóre la „pactul cu Româniĭ“ este numaĭ atât adevĕrat, că: din cercurile, carĭ sunt pentru concordia română-maghiară, s'a esprimat dorinţa, ca la proximele alegerĭ, alegătorii cercurilor sĕ candideze eĭ înşi-şĭ pe deputaţĭ, respective sĕ nu li-se octroeze candidaţĭ oficialĭ din centru; acésta s'a şi recunoscut de echitabil la locurile competente, dér de aicĭ nu urméză, ca în cercurile locuite de Românĭ numaĭ deputaţĭ românĭ sĕ fiă aleşĭ pentru parlament“.

Din Bucovina.

Satisfacţia luĭ Tumlirz.

Din Cernăuţĭ ni-se comunică următórele: „Inspectorul şcolar al ţĕriĭ, cel maĭ distins campion al germanisăriĭ în Bucovina, tot-odată şi cel maĭ înverşunat duşman al Românilor, nu de mult a fost decorat, se vede că „für standhaftes Ausharren im Kampfe gegen die Rumänen“. Sunetul fanfarelor pare că nu maĭ voiau sĕ înceteze, „kulturschlepp“-eriĭ triumféză mereu, căcĭ mare lovitură li-s'a aplicat Românilor.

„In 7 Iulie s'a arangeat în sala filarmonică un tămbălau în onórea providenţialuluĭ bărbat. Sciau bine veneticiĭ de isprăvile luĭ *Tumlirz* şi contra căruĭ popor sunt tóte îndreptate. Ca sĕ nu irite decĭ prea tare opinia publică, împodobiră discursurile cu frase de pe terenul şcolar. De-odată stătură toţĭ uimiţĭ audĕnd un idiom *strĕin* (?) Se ridicase adecă profesorul I. *Bumbacu* urmaşul (?) luĭ Pumnul, pentru a glorifica în limba română activitatea strălucită a luĭ Tumlirz în folosul poporuluĭ român din Bucovina. Inconscientul nu numaĭ că înşiră merite de ale perleĭ boheme, ci protestéză publice cu vehemenţă contra imputărilor din partea conaţionalilor sĕĭ.

„Puternicul protest din gura unuĭ Ro-„mân, a fost cea maĭ frumósă satisfacţiă „acordată bărbatuluĭ urît şi persecutat de „atâta timp, cea maĭ frumósă satisfacţiă „pentru tóte nedreptăţile suferite“. Aşa esclamă raportul fiţuiceĭ jidovescĭ „Bukowinaer Nachrichten“.

„Dela detectivul luĭ Tumlirz, giugiulit şi avansat pentru ignoranţa sa şi pentru têmpirea nefericiţilor elevĭ dela liceul din Cernăuţĭ, nicĭ nu aşteptăm, că se va îngreţoşa odată de atâta têrîre şi linguşire. Calicul din opincă, împodobit odată cu gulerul de aur, nu maĭ încape în lume de sete după mărirĭ, chiar sĕ piéră tot poporul din pricina luĭ. Ca credinciósă slugă îşĭ va primi în scurt şi remuneraţia rêvnită. Suntem curioşĭ numaĭ, ce surprindere i-se va face?

„Acum este însĕ vorba de alta. Tumlirz este „amicul Românilor“, pe când toţĭ afară de I. Bumbacu, îl urĕsc. Toţĭ rĕtăcesc şi merită a fi desavuaţĭ. Diarul „naţional-român independent“ sĕ 'nţelege nu ia act de acésta, căcĭ în jurul luĭ s'au întrunit adevĕraţiĭ patrioţĭ. — *Marius*“.

Discurs comemorativ

rostit de d-l profesor **Dr. Iosif Blaga** la parastasul celebrat cu ocasiunea jubileuluĭ gimnasiuluĭ din Braşov.

Onoraţĭ membri ai Eforieĭ, ai Delegaţiunilor şi ai Corpuluĭ didactic!
Iubită Tinerime şcolară!
Iubiţĭ credinciosĭ!

S'a sĕvêrşit celebrarea parastasuluĭ pentru odihna sufletelor fundatorilor şi binefăcĕtorilor şcólelor nóstre românescĭ de aicĭ din Braşov.

Dându-ne séma de impresiunea, ce produce acest parastas asupra sufletuluĭ nostru, trebue sĕ constatăm, că ea nu e durerósă şi tristă, ci este festivă şi înălţătóre.

Şi este firéscă manifestaţia acésta sufletéscă a nóstră, pentru casul de faţă!

Jale şi durere simţim asistând la parastasul, ce se face în memoria părinţilor, rudeniilor orĭ pretinilor noştri, căcĭ atuncĭ de amintirea lor ni-se reproduce simţul nimicireĭ, şi pierdereĭ uneĭ puterĭ şi ajutor de care avem lipsă în viéţă, în urma acésta ni-se face în inimă un gol, pe care scim, că nu-l maĭ putem umplé cu nimic pe lumea acésta.

Nu ast-fel de simţĕminte ni-se sugeréză însĕ asistând la celebrarea părăstasuluĭ de acum.

Nu simţim în sufletul nóstră adĭ perderea şi nimicirea unor persóne, ci maĭ vêrtos preamărirea lor în locaşurile cele maĭ alese ale Raiuluĭ ceresc, nu gol simţim în inima nóstră când ne reamintim numele lor, ci maĭ vêrtos simţim adĭ puterea şi ajutorul lor, prin care se îndeplinesc cele maĭ valoróse condiţiunĭ pentru esistenţa şi progresul neamuluĭ şi biserciĭ aĭ căror fiiĭ şi părţĭ constitutive suntem.

Étă pentru care motiv noi adĭ, când asistăm la parastasul acesta, nu suntem aduşĭ la disposiţia, ca sĕ deplângem mórtea acelor bărbaţĭ, pentru a căror odihnă s'a rugat biserica nóstră adĭ, ci suntem dispuşĭ sĕ le admirăm sufletele, şi admirându-le sĕ ne edificăm şi noi sufletesce.

Causa, pentru care suntem noi tocmaĭ de ast-fel de impresiunĭ atinşĭ, este, că: aceĭ bărbaţĭ nu sunt pentru noi fiinţe din sfera ómenilor de rênd, ci sunt apreţiaţĭ de noi de: *ómenĭ marĭ*!

*

Din incidentul iubileuluĭ de 50 anĭ al esistenţiĭ gimnasiuluĭ nostru, care şĭ-a luat fiinţa sa tocmaĭ prin activitatea acelor bărbaţĭ, cuvine-se sĕ ne dăm silinţa a întra puţin în inima lor spre a ni-o înfăţişa în momentul acesta înaintea ochilor noştri sufletescĭ, a contempla apoi asupra opereĭ marĭ a vieţiĭ lor — înfiinţarea şcólelor românescĭ din Braşov — şi pe basa acésta a ne determina sufletul în a simţi în mod viu datorinţele nóstre faţă de memoria acelor bărbaţĭ şi faţă de creaţiunile lor.

Va fi greu a descrie prin vorbe măreţia inimilor, ce i-a caracterisat în tótă vremea, cât sufletul le era legat de trup, şi a apreţia la importanţa recerută mostenirea, ce ni-au lăsat eĭ, nouĕ Românilor, drept avere neperitóre şi fericităóre.

Şi décă totuşĭ mĕ încerc a vorbi despre eĭ de pe acest amvon, o fac în convingerea, că vorbele mele, deşi puţin cuprindĕtóre, vor găsi în sufletele D-vóstre multe ideĭ în acéstă privinţă, vor găsi în intelectul D-vóstre bogate şi adâncĭ judecăţĭ şi vor găsi în pepturile D-vóstre simţĕminte viĭ, cĕcĭ toţĭ, câţĭ sunteţĭ de faţă, aţĭ avut ocasiune a vedé, cunósce şi a simţi binele, ce ni-au lăsat eĭ nouĕ Românilor din acéstă ţéră.

Şi aşa fel problema mea de adĭ devine apoi uşurată, după-ce sufletele D-vóstre sunt bine pregătite pentru producerea simţĕmintelor ce vrĕu sĕ provoc în fiinţa D-vóstre.

*

„Singura garanţie a tuturor drepturilor naţionale sunt şi vor fi: bărbaţiĭ naţiuniĭ române, credincioşĭ, desĕvêrşiţĭ prin şcóle şi înzestraţĭ cu sciinţe solide, carĭ numaĭ în şcolĭ se pot forma *de cătră naţiune după lipsele eĭ*“.

Astfel de lege formuléză fericitul Popasu în şedinţa representaţiuniĭ dela biserica S-tuluĭ Nicolae, din 19 Aprilie 1850, unde s'a discutat asupra ideiĭ înfiinţăriĭ unuĭ gimnasiu românesc aicĭ în Braşov, pe care sĕ-l susţină biserica S-tuluĭ Nicolae din Scheiu şi cea a s-teĭ Adormirĭ din Braşov-Cetate, împreună*).

Aceste cuvinte caracteriséză fórte bine pe nemuritorul Popasu.

Şi fostul protopop al Braşovuluĭ Ioan Popasu era sufletul aceleĭ cete de cetăţenĭ românĭ însufleţiţĭ din Braşov, carĭ în urma vieţiĭ şi faptelor românescĭ, şi-au înscris numele cu litere de aur în istoria culturiĭ poporuluĭ românesc din Transilvania.

Popasu după o stăruitóre încercare, ce-l preocupase 5 anĭ, dela 1838 până la 1843, de a deschide cu averea parochieĭ greco-române din loc un gimnasiu greco-românesc, la care sĕ pótă învĕţa toţĭ fiiĭ credincioşilor de legea resăriténă din Ardeal, — încercare nesuccésă din causa amesteculuĭ strĕinilor, — îndată la 1844 se pune sĕ convingă pe credincioşiĭ bisericilor românescĭ din Scheiŭ şi din Cetate, ca sĕ susţină împreună o şcólă românéscă bună.

Gândul luĭ Popasu de a aduce pe Româniĭ dela aceste douĕ bisericĭ din Braşov la o conlucrare comună, pentru un scop atât de inalt, pentru susţinerea uneĭ şcóle bune românescĭ, în loc de douĕ slabe, a

---

*) Datele istorice sunt pe basa Istorieĭ şcólelor române din Braşov de Andr. Bârseanu.

fost ideiă estrem de norocósă pentru noi Românii, ideiă inspirată, sigur, de geniul poporului românesc.

Din ideia acésta s'au desvoltat, în timp scurt, lucrurĭ, la carĭ póte nicĭ Popasu nu se va fi aşteptat, căcĭ ideia acésta, după-ce încălḑise sufletele ideale ale fruntaşilor bisericilor celor două, între carĭ se aflau: Petru Gherman, Ioan Petric, Ioan Pantazi, Nicolae Dima, Dumitru Oţoţoiu Oprea Sfetea, George Burbea, Nicolae Măciucă, Ioan Pană şi George R. Leca dela S-tul Nicolae, şi George Ioan, Ioan Iuga, Rudolf Orghidan, George Nica, George Iuga, Vasile Lacea, Nicolae Teclu, Vlad Perlea, Mihail Fluşturean şi Bucur Popp — dela biserica din Cetate, între carĭ se învîrte apoi şi mintea luminată a lui Bariţiu şi inima nobilă şi entusiastă a lui Iacob Mureşianu, ér mai târḑiu venind să se amestece şi providenţialul Şaguna — ideia aceea a dat ródele cele mai binecuvêntate pentru biserica şi naţiunea nóstră. Din acea ideiă s'a desvoltat succesul grandios ulterior al Braşovenilor pe terenul şcolar.

Şi Dumneḑeu, care îngrijesce de sórtea popórelor celor bune, precum îngrijesce şi de a ómenilor siguraticĭ, a voit ca de acest gând să fie preocupaţĭ Românii din Braşov tocmai în nisce timpurĭ, ce erau mai priinciόse realisării problemei celei mai marĭ, ce se impusese pe atuncĭ Românilor ajunşĭ în nisce raporturĭ de viéţă mai pretensive, era timpul, când Românilor Braşovenĭ, în urma mergerii splendide a negoţului cu România, le dete Dumneḑeu mijlóce materiale cu mână mai îmbelşugată.

Décă Popasu lăsa ocasiunea aceea favorabilă, cine scie, mai era să avem aicĭ şcólele, de carĭ ne fălim!

„Când parochienii din cetate tocmai aveau lipsă de un loc pentru îngropătóre şi spre acest scop puseră ochii pe o grădină frumósă, ce se estinde pe locul liber numit „Grǒverĭ", din partea de sus a cetăţii şi între Scheiu — aşa ne povestesce colegul Bârseanu în istoria şcólelor, — vine Popasu şi ḑice fruntaşilor parochiei din cetate: Óre nu ar fi bine, ca grădina acésta să o folosim, *nu pentru morţĭ, ci pentru vii* şi într'ênsa să ridicăm o zidire şcolară comună, care să adăpostéscă atât pe copiiĭ D-vóstră, cât şi pe ai numěrosului popor din Scheiu".

Şi fiind-că pleiada neguţătorilor români de atuncĭ o formaŭ ómenĭ entusiaştĭ şi cu inimă românéscă, idea fù îndată primită şi în urma unei subscripţiunĭ, la care idealismul determina inima ómenilor, ea putù fi îndată şi realisată. Grădina fù cumpărată în tómna aceluiaşĭ an, Novembre 1844, dela sasul Beer.

Aşa fel ideia concentrării forţelor Românilor din Braşov, în scopul ridicării unei şcóle comune îşĭ găsesce o puternică concretisare în grădina aceea.

Intabularea grădinei din cestiune a fost sădirea simburelui pomului menit a umbri, adăposti şi a hrăni la timpul sěu cu hrană însufleţitóre inimile şi minţile atâtor fii ai neamului românesc, menite a contribui la generarea grabnică a fiinţei naţionale şi culturale a Românului din patria nóstră.

Grădina pe care o destinaseră parochienii din cetate pentru morţĭ, mintea înţeléptă şi inima ferbinte a lui Popasu o prefăcù de basă pentru o instituţiune dătătóre de viaţă, nu numai pentru Românii din Braşov, ci pentru românime în genere, pentru obştea românéscă!

Étă cum se póte valora omul devotat interesului comun, omul cu credinţă, cu nădeşde şi cu iubire pentru binele némului sěu!

Românii braşovenĭ, se înţelege, nu rěmân la şcóla lor primară. Planul lor era mult mai larg!

Visul lor era dór: un gimnasiu măreţ, o şcólă reală şi comercială, pentru-că ei nu puteau suferi, ca némul şi biserica lor să fiă înděrětul altor némurĭ şi confesiunĭ conlocuitóre.

Un nou avênt era decĭ de aşteptat! Binele trebuia să crescă şi să se desvólte sub conducerea lor! Ideia bună legată de inimĭ nobile se desvóltă, ca şi sěmênţa bună în pământ fertil şi dă róde îndecit şi însutit!

Şi acum aprópe pe aceiaşĭ bărbaţĭ îi vedem lucrând!

Entusiasmul inimei lor însě tot cresce. Acum éraşĭ nu numai sprigineac causa sfântă în representanţele bisericescĭ, carĭ votéză ajutóre însemnate pentru susţinerea gimnasiului proiectat, ci îi vedem identificându-se chiar cu interesul comun naţional, în atâta, încât se légă acum prin contract, că vor contribui din al lor timp de 10 anĭ cu sume considerabile în banĭ, fiind-că, cum ḑic ei în contractul lor, „nu pot aştepta spre nespusa daună a naţiei şi a junimei nóstre până ni-ar veni ajutor în privinţa acésta din alte părţĭ". Şi pentru ca să nu devină în cas de mórte ilusorii ajutórele lor oferite, dispun, ca la mórtea orĭ căruia din ei, suma ce ar mai avéa-se numěra la gimnasiu pe restul anilor, înainte de urmarea împărţelei, să se scótă din massa, ce va fi rěmas".

Cel mai scump fiiu al lor era gimnasiul românesc din Braşov, productul iubirii lor de neam şi biserică!

O! ce ómenĭ".

Par'că nu ne desparte numai un timp de 50 anĭ de ei!

(Va urma.)

Rěsboiŭ în China.

Măcelul din Peking.

Declaraţiunĭ de mare importanţă au făcut doi diplomaţĭ chinesĭ asupra situaţiunei grave din China.

Consulul chines *Ho-Tau* din San-Francisco, a mărturisit sincer, că *clădirile ambasadelor strěine din Peking au fost de mult dărîmate şi poporul înfuriat a măcelărit pe toţĭ Europenii.* Ho-Tau, care de altfel a crescut în Europa, a mai declarat, că ocuparea forturilor din Taku de către puterĭ, a fost o mare greşală. Puterile nu trebuiau să încépă ostilităţile până când nu erau în stare, ca, după primul atac, să aplice měsurĭ engergice contra resculaţilor. Chinesii — ḑise el — sunt acum convinşĭ, că tóte puterile împreună sunt slabe faţă cu ei şi că *a sosit timpul stîrpirei tuturor Europenilor.* Ho-Tau a mai ḑis, că pentru a-se restabili ordinea în China de nord, ar trebui o armată de cel puţin *250,000*, ér pentru cucerirea Chinei întregĭ *n'ar fi de-ajuns nicĭ un milion de ostaşĭ.*

A doua declaraţiune de mare importanţă a făcut'o *Vu-Ting-Fang*, ambasadorul chines din Washington. Respunderea pentru măcelărirea coloniei strěine din Peking o aruncă el numai şi numai *asupra puterilor europene*, carĭ ar fi trebuit să înainteze grabnic spre Peking, *în loc de a-şĭ pierde timpul cu planurĭ asupra împărţirei Chinei.*

Din declaraţiile aceste apare evident, că speranţele privitóre la salvarea strěinilor şi ambasadorilor sunt svênturate. Din Londra se telegrafézá cu data de 14 Iulie, că guvernul a primit din Shanghai scirea, după-care Chinesii au bombardat în 7 Iulie ambasada englesă, care *nu s'a mai putut susţinĕ*. Ar fi pierit aşa-dér în Peking 6—800 de ómenĭ: Englesĭ, Americanĭ, Ruşĭ, Francesĭ, Germanĭ, Austriacĭ, Belgienĭ, Spaniolĭ şi Japonesĭ, bărbaţĭ femei şi copiĭ. Aměnuntele acestui măcel nu sunt cunoscute încă.

Estinderea rěscólei.

Pe când se vestesc acestea despre sórtea nenorociţilor strěinĭ din Peking, cade ca un trăsnet scirea, că revoluţia a isbucnit şi în *Shanghai.*

Atât de mare este panica în acest oraş însemnat, încât se ḑice, că mai mult de 10,000 familii au părăsit Shanghai. Oraşul cu port Shanghai e situat lângă delta rîului *Vuzung.* In el pulséză aşa ḑicênd viaţa comercială a Chinei cu strěinătatea. In portul din Shanghai întră pe fiă-care an 6000 de corăbii, încărcând mătase, tea, piei de animale, sěu pentru strěinătate etc.

Rěscóla a isbucnit puternic şi în provincia *Mandsuria* ocupată de Ruşĭ, şi nu mai puţin a luat caracter ameninţător în provincia *Santung* la care ridică pretensiunĭ Germania. Trupele germane din Tien-Cin au şi plecat spre Santung, ca să suprime rěscóla.

Situaţia la Tien-Cin.

Este cât se póte de gravă. Lucrurile stau aşa de rěu aicĭ pentru Europenĭ, încât se gândesc acum a evacua oraşul şi a-se retrage la Taku. Cu data de 9 l. c. se telegrafézá din Tien-Cin, că Chinesii în 8 Iulie au bombardat oraşul atât de energic, încât posiţiile Europenilor nu se puteau susţinĕ. Chinesii au abătut din alvia lui rîul de lângă Tien-Cin, aşa că el nu mai póte fi navigat. Trupele europene n'au nicĭ apă de beut, fiind-că apa este atât de stricată, încât nu póte fi beută.

O victoriă a Burilor.

Am semnalat deja, că la *Nitralsneck*, aprópe de Pretoria, Burii au raportat o strălucită victoriă asupra Englesilor. Burii au surprins garnisóna englesă de-acolo, care forma flancul drept al armatei lui Roberts, lupta a durat întréga ḑi şi s'a sfîrşit cu aceea, că Burii au luat două tunurĭ şi au prins mai tótă garnisóna englesă.

Mare nelinişte a produs la Londra şi scirea, că direcţiunea postală din Capstadt a sistat circulaţia postală spre Johannesburg şi scrisorile şi telegramele adresate la Pretoria nu le trimite mai departe. Imprejurarea acésta dă ansă la esplicarea, că punctele de comunicaţiă ale lui Roberts sunt serios ameninţate. Şi mai mult decât acésta a surprins scirea, că „lord *Roberts îşĭ va transpune cartierul principal la Bloemfontein*". Décă versiunea acésta se va adeveri, ea nu póte să însemneze alt-ceva decât, că Roberts vré să se retragă din Pretoria la Bloemfontein.

Dér să vedem, ce telegrafézá mareşalul *Roberts:*

Pretoria, 12 Iulie. „Burii au îndreptat erĭ un atac vehement asupra aripei nóstre drepte. *Cu regret* trebue să declar, că lor *li-a succes să ocupe Nitralsneck*, care era ocupat de-o companiă de scoţienĭ, două tunurĭ şi de două companii din regimentul Lincolnshire. Burii ne-au atacat în zorĭ de ḑi cu forţe preponderante, au cucerit colinele, ce dominéză strâmtórea şi au věrsat foc ucidětor din puscĭ asupra micei garnisóne. Nitralsneck este situat cam 18 chlm. dela Pretoria, pe linia Rustenburg. *Lupta a durat întréga ḑi.* Am trimis ajutóre ómenilor mei, însě înainte de ce acestea ar fi sosit, *garnisóna fù bătută* şi mare parte din compania scoţiană de călăreţĭ cădù în captivă. Afară de acésta *Burii au mai prins 90 de ómenĭ* din regimentul Lincolnshire. *Mě tem, că pierderile nóstre sunt marĭ.* Tot atuncĭ Burii au atacat avanposturile nóstre la Derdepoort. Regimentul 7 de dragonĭ al gardei a ţinut în şac pe inimic. N'am fi avut pierderĭ marĭ, décă trupele nóstre n'ar fi credut, că Burii ascunşĭ în pădure sunt Englesĭ. Generalul Smit-Dorien a făcut marĭ pierderĭ Burilor la Krügersdorp, Buller a bătut pe Burĭ, carĭ la Paardekraal au pustiit linia ferată".

*

Din *Londra* se telegrafézá, că pe teatrul rěsboiului din Africa-sudică este din nou o viuă mişcare. In luptele şi ciocnirile numeróse din urmă *Burii au luat ofensiva.* Burii se luptă cu mult curagiŭ şi *cu mult succes.*

Din *Pretoria* se telegrafézá, că Burii ţin încă ocupat lanţul de munţĭ dela Wonderbroom şi Daspoort 5 chlm. spre nord.

„*Kölnische Zeitung*" primesce din Londra scirea, că evenimentele din urmă în Africa-sudică causéză marĭ îngrijirĭ. Pe lângă acésta a mai sosit scirea îngrijitóre, că *lord Roberts s'a îmbolnăvit greu.* Intre oficerii englesĭ şi indienĭ din statul major s'au produs diferenţe marĭ. „Daily Mail" spune, că armata englesă n'are cisme şi fórte mulţĭ soldaţĭ umblă desculţĭ.

SCIRILE ḐILEI.

— 3 (16) Iulie.

Escadra englesă în Fiume. Plecând din Triest, escadra englesă a ajuns alaltăerĭ în portul din *Fiume.* Autorităţile de stat şi orăşenescĭ din Fiume au făcut marĭ pregătirĭ pentru primirea escadrei. La óra $3^1/_2$ a apărut în canalul Farasina primul vapor engles al escadrei, ér după câte-va minute s'au vědut vasele escadrei întregĭ, carĭ aveau aparenţa unor fortăreţe plutitóre. Intrând în port escadra a acostat pe Molo Maria Teresia. Când vice-amiralul engles Charles *Beresford* şi-a pus piciorul pe uscat, musica militară a intonat „*Goode save the queen*", ér publicul a erupt în puternice strigărĭ de *Evviva.* S'au făcut apoi salutările obicĭnuite, după care contra-amiralul engles şi suita lui au mers la palatul guvernorului din Fiume. Mai tărḑiu guvernorul a reîntors visita. Erĭ s'a arangiat un mare banchet cu 500 tacâmurĭ. Escadra va pleca Joi din Fiume.

Voiaj pe cheltuéla statului. In 5 August se va ţinĕ la Paris *congresul internaţional studenţesc.* Ungurii se tem, că la acest congres „causa lor" are să sufere *fiasco.* Am arătat în diferite rěndurĭ, ce pregătirĭ marĭ fac ei, ca să se lupte acolo cu „bălaurul dacoromân", cum se esprimă una din foile maghiare. Nu este un secret, că acţiunea acésta e pusă la cale *contra Românilor* chiar de diriguitorii destinelor „statului naţional maghiar". Ne aducem aminte, că ministru-preşedinte Szell declarase odată unei deputaţiunĭ studenţescĭ, că va sprijini din tóte puterile „causa" pentru care merg să lupte „halgatăii" universitarĭ maghiarĭ în Paris. Acum cetim prin foile din Peşta, că „voiajul tinerimei maghiare la Paris *este sprijinit şi în privinţa materială de guvern*". Adecă cei din fruntea ţěrii dau banĭ tinerimei maghiare să mérgă la Paris, ca să ridice arma contra Românilor, Slovacilor, etc. proprii fii ai ţěrii. Frumósă chiverniséla ungurésca!

Câţĭ elevĭ au cercetat gimnasiul din Blasiŭ. Din „Programa gimnasiului superior gr. cat. din Blasiŭ" pe anul şcolastic 1899/900, titlul VI, vedem, că numěrul elevilor, carĭ au cercetat anul acesta cel mai vechiŭ gimnasiu român dincóce de Carpaţĭ, a fost de *446.* Esamen privat au făcut 8, dintre carĭ 2 fetiţe. După naţionalitate au fost: Românĭ 441, ceilalţĭ Maghiarĭ, Germanĭ şi Israeliţĭ. După localitate: din Blasiŭ 29, Alba-inf. 127, din alte comitate 294, din România 4. S'au supus la esamenul de maturitate 18 inşĭ, dintre carĭ au eşit: 3 maturĭ cu eminenţă, 7 maturĭ cu bine, maturĭ 8, adecă n'a cădut nicĭ unul. Gimnasiul a întrat în anul 146-lea al esistenţei şcólelor din Blasiŭ.

Stipendiu pentru studiul medicinei. *Societatea „Transilvania" din Bucurescĭ* publică concurs pentru ḑiua de 15(27) Septemvrie 1900, spre a acorda un stipendiu de 800 lei anual, destinat studiului medicinei la una din facultăţile de medicină ale Ungariei. Cererile se vor adresa secretariatului societăţii din Bucurescĭ, strada Morfeu Nr. 13, însoţite de următórele acte: *a)* Diploma de bacalaureat (Testimoniu de maturitate) în original. *b)* Un certificat medical constatator, că concurentul nu este atins de nicĭ o infirmitate sěu bólă cronică. *c)* Un certificat de paupertate dela autoritatea comunală locală, legalisată de notarul public. Este bine înţeles, că stipendiul nu se va acorda decât acelui din concurenţĭ, care prin actele cerute va proba, că are note superióre celoralţĭ concurenţĭ. Cererile venite după data fixată mai sus nu mai pot lua parte la concurs.

Serbare bisericéscă-culturală. In comuna *Mititei* (com. Bistriţa-Năsĕud) se va săvîrşi Dumineca, în 22 Iulie n. c., actul sânţirei noului iconostas al bisericei, cu care ocasiune s'au luat měsurĭ şi pentru arangiarea unui prând comun. Pentru participare senatul bisericesc, în numele poporului din acea comună, a distribuit invitările. — In aceeaşĭ ḑi se va ţinĕ în Mititei şi adunarea despărţěmêntului XXI al Asociaţiunei, ér séra se va arangia în localitatea şcólei o petrecere, la care întrarea va fi 1 cor. In comitetul arangiator al petrecerei se află d-nii: Eug. Bolfa, stud. med., Vas. Coşbuc, stud. în teol., Vas. Meruţiu, stud. fil., Vas. Gr. Moisil, stud. med., Iuliu Morariu, stud. în teol., Artene Mureşian, stud. jur., At. Paşcu, stud. în teol., G. Puica, stud. jur., I. Tomuţa, abs. teol., Val. G. Vertic, abs. teol., Paut. Zagrai, abs. teol. Venitul curat e destinat pentru procurarea, prin comitetul despărţěmêntului, de cărţĭ folositóre pentru popor.

Institutul preparandial din Blasiŭ a încheiat anul şcolar în 23 Iunie n. c. în sala de gimn. în presenţa I. P. S. Sale Domnului Metropolit Dr. Victor Mihalyi. Clasificările, cetite prin d-nii profesorĭ de clasă, după cum aflăm din un raport al „Unirei", au arătat resultate fórte îmbucurătóre. Anume: dintre 36 elevi din *cursul III* au dobêndit

clasă generală de eminență 14, va sĕ dică aprópe jumĕtate, clasă gen. primă 21, ér unul rĕposă. In *cursul II* dintre 27 înmatriculațĭ au eşit cu eminanță 7, cu clasa gen. primă 18, ér 2 au părăsit şcóla în cursul anului; în cursul III din 54 inmatriculațĭ au avut clasă generală eminență 15, primă 27, 9 au fost relegațĭ pe câte 3 lunĭ, resp. un an. Cu aceeaşĭ ocasiune s'au împărțit şi premii în valóre de 100 cor. din „fondul premiilor", ér din „fundațiunea Petru Solomon" s'au premeiat pentru operate de conținut pedagogic Ioan *Axente* elev în curs III cu 10 cor., Dum. *Gafton* în curs III cu 8 cor., I. *Fleşer* c. I cu 6 cor. La fine, Metropolitul a esprimat mulțămită profesorilor pentru frumosul progres, ér absolvenților li-a dat povețe asupra modului, cum au sĕ-şĭ împlinéscă datorința în viéță.

Muraview s'a sinucis? Diarul „*Czas*" din Cracovia publică scirea sensațională, că contele Muraview, fostul ministru de esterne al Rusiei, s'ar fi *sinucis*. Contele Muraview s'a dus înainte de mórtea sa, împreună cu ministrul de finanțe, la Țarul, cu care a avut o convorbire fórte agitată în cestiunea Chinei. Muraview a adresat Țarului o scrisóre, rugându-l sĕ urmeze principiile lui în politica chinesă, apoi s'a sinucis. — Scirea nu prea află credĕmĕnt.

Cununiă. *Iuliu L. Danciu* şi *Ludovica Popp* anunță cununia lor, care se va celebra în 5 August n. c. la 5 óre p. m. în biserica rom. gr. cat. din Bistrița.

Bancnote nouĕ. Din Viena se scrie, că nouele bancnote de câte *20 coróne* vor fi puse în circulațiă pe la mijlocul lui Septemvrie, ér bancnotele de câte 5 coróne numai după-ce se vor fi retras tóte bancnotele de câte 10 fl.

Archivă nimicită. Din *Odorheiul-săcuesc* se scrie lui „Esti Ujsag", că archiva oraşului a fost aprópe total nimicită. Deja astă-primăvară adunarea orăşenéscă a fost hotărît sortarea scrisorilor şi documentelor archivei oraşului. Comisiunea alésă spre acest scop, a nimicit însĕ aprópe întrégă archivă. Tóte scrisorile, actele şi documentele dinainte de 1893, au fost aruncate în gunoiŭ. In archiva acésta se aflau documente şi de pe timpul, când adunarea națională săcuéscă se ținea în Odorheiŭ. S'a pornit cercetare.

Bandă de falsificatorĭ de banĭ. „Ellenzek" din Clusiŭ scrie, că gendarmeria a călcat pe urmele unei marĭ bande de falsificatorĭ de banĭ, care a inundat țéra întrégă cu florinĭ şi coróne false. Mulțĭ dintre membrii acestei bande au fost prinşĭ.

Duel. Ni-se scrie din Baia-de-Criş: Sâmbătă, în 14 l. c., s'a întêmplat între proprietarul Costi Şerban şi faimosul solgăbirĕu dela Baia-de-Criş Baternay Károly un duel, mai întâiŭ cu pistolul, ér după-ce n'a fost nicĭ unul vulnerat, duelul s'a continuat cu sabia. Solgăbirĕul Baternay a primit o grea lovitură la cap, spintecându-i-se urechia şi la mână două loviturĭ. C. Şerban a primit o sgărietură la umĕrul drept. Din partea luĭ Şerban au fost secundanțĭ Dr. Nicolae Şerban şi Carol Nogall, ér din partea luĭ Baternay, Carol Böhm şi Ioan Vesszöly.

Avis publicului de pe teritoriul Braşovului. Atragem atențiunea publicului nostru asupra următorului avis, ce ni-se trimite dela poliția: Mâne, Marțĭ, în 17 Iulie n. c., se vor face *esercițiĭ cu glónțe* de cătră trupe mai micĭ dela regimentul 50 de infanteriă pe locul de sub Ştejerişul-mare, (în direcțiunea dela şinele drumului de fer dintre Braşov şi Zĕrneştĭ cătră dealul Ştejerişului mare.) Esercițiĭ se vor face dela 6 óre diminéța până la 12 óre din di. Se aduce acésta la cunoscința publică, cu observarea, că umblarea atât cătră Ştejerişul mare, cât şi cătră cel mic, sĕu pe numitul loc de esercițiu, *se interdice strict*.

Concerte. Dela biroul comitetului pentru străinĭ ni-se trimite spre publicare următórea însciințare: Săptĕmâna acésta, dela 16 până la 22 Iulie n. va concerta: Lunĭ 16, Marțĭ 17, Mercurĭ 18, pe promenada de jos la 6 óre p. m. musica orăşenéscă; Joi 19 musica militară, Vinerĭ 20, (sub Têmpa) la 5 óre musica orăşenéscă, Sâmbătă 21, pe promenada de jos la 7 óre diminéța musica orăşenéscă; Duminecă, 22 pe prom. de jos la $11^1/_2$ óre a. m. musica militară.

Seminariul Vancean de băețĭ.

1. Părinții, carĭ voesc sĕ-şĭ aşeḑe băeții pe an. scol. 1900/1901 în seminariul junimei române gr. catolice dela gimnasiul superior gr. cat. din Blaşiŭ, prin acésta sunt avisațĭ, că terminul concursului de primire este 15 August st. n. a. c. Cererile de primire sunt a se adresa Prea Venerabilului Consistor Metropolitan din Blaşiŭ, şi ce privesce pe băeții, carĭ în anul scol. trecut nu au fost elevĭ ai Seminariului tinerimii, au sĕ fiă instruate cu estras de botez, testimoniu de pe anul scol. trecut şi atestat de vaccinare. In cerere părinții şi îngrijitorii au sĕ-şĭ însemne locuința şi posta ultimă cu acurateță şi sĕ declare, că cunosc deplin tóte condițiunile şi se obligă a le împlini pe tóte.

2) Pentru elevĭ, carĭ trebue sĕ fiă scolarĭ ordinarĭ ai gimnasiului nostru, sunt a se plăti: 4 fl. taxă de înscriere, 120 fl. pentru cuartir, vipt, luminat, încăldit, spĕlat şi în cas de lipsă medic şi medicină, 1 fl. taxă de scaldă, 3 fl. taxă pentru întăritul schimburilor (călcatul rufelor), aşa-déră cu totul 128 fl, la an. Taxa de înscriere, de scaldă şi de-întăritul schimburilor are sĕ se plătéscă tótă de odată cu ocasiunea înscrierii. Suma de 120 fl. în 2, respective 4 rate (anticipative, ast-fel, că în 1 Septemvrie cu ocasiunea presentării sunt a se plăti cel puțin 38 fl., respective 35 fl. In cas de 2 rate, rata a 2-a se va plăti în 1 Februarie, în cas de 4 rate, rata a 2-a se va plăti în 15 Novemvre, rata a 3-a în 1 Februarie, rata a 4-a în 15 Aprilie. Sumele aceste sunt atât de mici, încât nu mai primindu-le regulat şi anticipativ se póte satisface atâtor trebuințe, câte sunt cu susținerea şi îngrijirea elevilor. Alt-fel rectorul va fi silit sĕ dimită pe elevĭ, ai căror părințĭ sĕu îngrijitorĭ nu-şĭ vor solvi ratele la timpul sĕu.

3. Elevii vor avé sĕ aducă cu sine: *a)* 4 părechĭ de schimburĭ de pânză sĕu de giolgiŭ bune; *b)* cel puțin 4 batiste; *c)* 2 părechĭ de încălțăminte şi cel puțin 4 părechĭ de ciorapĭ, sĕu de obiele; *d)* 1 saltea (sac de paie) şi 2 lipidee (cearceafurĭ) de pus pe saltea; *e)* 2 perinĭ şi 4 fețe (de perinĭ); *f)* 1 țol sĕu plapomă şi 2 lipidee de plapomă; *g)* 2 lipidee albe de giolgiŭ pentru coperirea patului (de lână şi colorate nu sunt bune, căcĭ nu se póte ajunge la uniformitate); *h)* 1 cuțit, 1 furcuță, 1 lingură de metal, 1 păhar şi cel puțin 3 servete; *i)* 1 perie de vestminte şi 3 pentru încălțăminte; *l)* cel puțin 3 ştergare şi 2 peptenĭ, unul des şi unul rar.

4. Elevii vor avé provisiunea întrégă şi anume: *a)* locuință în sale marĭ sănĕtóse, luminóse şi provĕdute cu tóte cele de lipsă; *b)* vipt întreg, adecă dejun prând şi cină.

La dejun vor avé lapte cald cu pâne, la prând 2—3 felurĭ de mâncărĭ, la cină 1—2 felurĭ. La prând în dile de dulce va fi supă de carne, carne cu zos şi mâncare grósă cu carne, eventual zamă acră cu carne şi mâncare grósă cu carne, sĕu friptură cu garnitură, ér în dile de post supă de legume şi mâncare grósă, orĭ apoi mâncare grósă de legume şi mâncărĭ făcute cu brânză, lapte sĕu ouĕ. La cină în dile de dulce va fi friptură sĕu mâncare grósă cu carne, în dile de post mâncărĭ făcute cu lapte, brânză sĕu ouĕ.

c) Spĕlatul eventual şi întăritul schimburilor; *d)* luminatul în timpul recerut; *e)* încăldítul în timp de érnă; *f)* în cas de lipsă medic, medicină şi îngrijirea de lipsă; *g)* scaldă caldă în timpul iernii asemenea prescriselor igienii.

Afară de aceea superioritatea se va îngriji, ca elevii, pe lângă controla de lipsă, sĕ fiă şi ajutorațĭ în studiare.

5) Părinții în decursul anului scol. sĕ nu trimétă la adresa sĕu mâna elevilor banĭ, ci banii sĕ vină la adresa superiorității, care se va îngriji sĕ le procure rechisitele de şcólă, cărțile şi celelalte, ce le sunt de lipsă. Asemenea nicĭ mâncărĭ sĕ nu le trimită, căcĭ seminariul îi provede cu cele de lipsă. Mâncările, ce părinții cu tóte acestea le-ar trimite fiilor sĕi, se vor împărți între toțĭ elevii, în cas de cantitate mai mică între conscolarii respectivului, sĕu respectivilor elevĭ.

6. Părinții sunt avisațĭ, că pentru eventualele stricăciunĭ făcute de fiiĭ lor, sunt rĕspundĕtorĭ, şi vor avé sĕ le rebonifice. De sine se înțelege, că pentru lucrările şi obiectele, ce se strică prin folosire fără vina elevilor, nu se va cere nicĭ o desdaunare.

7. Elevii se vor presenta în 1 Sept. st. n. înaintea superiorității seminariale însoțițĭ de părințiĭ sĕu îngrijitoriĭ lor, unde aceştia vor plăti taxele de lipsă şi vor da în sémă obiectele şi lucrurile elevilor şi li-se va designa mobiliarul destinat spre folosința elevilor.

Blaşiŭ, în 11 Iulie 1900.

Emiliu Viciŭ,
rector al Seminariului Vancean de băețĭ.

Nou abonament
la
Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Iulie st. v. 1900

s'a deschis nou abonament, la care învităm pe toțĭ amicii şi sprijinitorii foiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 coróne; pe şése lunĭ 12 coróne; pe treĭ lunĭ 6 coróne; pe o lună 2 coróne.

Pentru România şi streinătate. pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ, pe o lună fr. 3.50

Abonarea se póte face mai uşor prin ***mandate postale.***

Administrațiunea.

Avis.

Abrud, 12 Iulie 1900.

Programul deja publicat al festivităților, carĭ se vor aranja cu ocasiunea adunării generale a „*Societățiĭ pentru fond de teatru român*", ce se va ține în Abrud, Duminecă la 9 (22) Iulie a. c. şi dilele următóre, în unele puncte ale sale s'a modificat, şi anume:

1) In locul petrecerii poporale, care avé sĕ se țină în 9 (22) d. a. la 4 óre în grădina publică din Abrud, se va ține în aceeaşĭ di séra în hotelul „Detunata" un concert, la care vor debuta artistul nostru d-l George *Dima* cu corul sĕu mixt, apoi artistele nóstre *Adelina Piso*, *Valeria Pop* şi *Virginia Gall* şi compositorul nostru de frumos renume *G. Şorban*.

2) In a 2-a di a adunării generale, adecă în 10 (23), parastasul pentru memoria membrilor rĕpausațĭ ai societățiĭ se va celebra nu în biserica gr. or., ci *în cea gr. cat. din loc.*

3) In locul piesei teatrale „Treĭ pălăriĭ de dame" se va juca piesa română originală „Gărgăuniĭ dragostei" de Iosif Vulcan.

Comitetul arangiator.

Convocare.

Despărțĕmêntul XXXI *sătmărean* al „Asociațiunii pentru literatura şi cultura poporului român" îşĭ va ține adunarea generală în comuna *Sânislău*, la 2 August n. c. cu următorul

Program: 1) Deschiderea adunării prin preşedinte. 2) Raportul secretarului despre activitatea comitetului. 3) Raportul cassarului despre starea averii desp. 4) Esmiterea comisiunilor pentru decernerea premiului de 10 cor. oferit de d-l Gavriil Szabo pentru colectarea poesiilor poporale din țéra Oaşului, conscrierea membrilor noi, colectarea taxelor. 5) Alegerea a doi delegațĭ la adunarea gen. a Asociațiuniĭ. 6) Propunerĭ. 7) Cetirea a 2 disertațiunĭ prin d-ra Veturia Lazar de Purcareț şi d-l Constantin Lucaciu. 8) Desemnarea locului adunării generale viitóre. 9) Inchiderea adunării prin preşedinte.

Cu onóre rugăm pe on. membri ai desp. şi pe toțĭ amiciĭ de inimă ai culturii poporului român, sĕ binevoéscă a lua parte la acea adunare.

Moftinul mic, 13 Iulie n. 1900.

George Şuta, direct. desp. XXXI. *Dr. Vasile Lucaciu*, secretar.

NECROLOG. Sâmbăta trecută, în 1 (14) Iulie c., a fost înmormêntată în Satulung tinera *Aneta Radu Băbuş*, care în prima di după reîntórcerea sa dela studiu din Braşov murì în urma unei scurte şi grele suferințe. O jalnic întristațĭ părințĭ Radu şi Maria Băbuş, Radu G. Aldea cumnat, Maria Aldea n. Băbuş, Victoria R. Băbuş şi Radu R. Băbuş, frațĭ. Fiă-i țĕrîna uşóră!

ULTIME SCIRI.

Sinaia, 16 Iulie. Regele a primit dimisiunea cabinetului. Noul ministeriu de concentrare conservator, se crede, că nu se va forma mai 'nainte de Mercurĭ sĕu Joi. Erĭ la amédĭ d-l Carp a fost primit în audienta de M. S. Regele. Au fost chemațĭ la palat şi preşedinții corpurilor legiuitóre.

Londra, 16 Iulie. Biroul „Reuter" confirmă după o scire din Shanghai, că străinii impresurațĭ în ambasadele din Peking, după o apĕrare eroică, **au fost ucişĭ.**

Literatură.

A apărut acum în editura librăriei W. Krafft din Sibiiu şi se află de vêndare la principalele librăriĭ din patriă şi străinătate: *Partea I-a: Română-germană* a ***Dicționarului român-german şi german-român*** de *Sab. Pop. Barcianu*, revidat şi completat de profesorul *Dr. D. P. Barcianu*. *Ediția a III-a*, 750 pag. în 8^0 cu litere petit în 2 colóne. Prețul: broşurat cor. 6, legat în $^1/_2$ franz cor. 7.60. — Acest dicționar atât de bine primit în edițiile sale anteriore, apare acum în ediția a III-a. Recunoscut de bărbațĭ competențĭ, ca cel mai bun dintre câte au apărut, ediția presentă caută a-l face şi pe mai departe vrednic de acéstă prețiósă recunóscere. Atât autorul, cât şi editorul şĭ-au pus tóte silințele întru a aduce lucrării îmbunătățirile, care se adaugă la perfecțiune din ce în ce tot mai mare: autorul prin acea, că a înavuțit în mod însemnat cuprinsul prin cuvinte şi locuțiunĭ din scriitorii românĭ moderni şi mai vechĭ, voind astfel a înlesni publicului strĕin cetirea şi înțelegerea scrierilor române, apoi prin însemnarea silabei accentuate a cuvêntului, pentru a face cu putință rostirea corectă a cuvintelor române şi fără a fi silit sĕ-țĭ iei refugiul la regule amĕnunțite teoretice; editorul prin aceea, că a înzestrat cartea cu hârtiă bună şi cu tipar frumos, îngrijind, ca prin un format mai mare şi mai potrivit, pe lângă tótă înavuțirea sĕ nu devie prea voluminósă, ci sĕ rĕmână îndemânatică.

Din *partea a II-a „germană-română"* se află încă câte-va esemplare din ediția a II-a. Prețul broş. cor. 7.60, legat cor. 9.40.

De aceiaşĭ autorĭ a apărut *Gramatica germană* teoretică-practică pentru usul tinerimei române. Ediția a V-a. Sibiiu, 1896. Prețul broş. cor. 2.80. — Impregiurarea, că deşi au mai apărut şi alte gramaticĭ germane, s'a arătat necesitatea de a scóte acéstă gramatică în o a V-a ediție, vorbesce ea însaşĭ deajuns pentru buna întocmire a ei, aşa că se póte recomanda cu tótă căldura tinerimii, care voiesce sĕ-şĭ înşuşéscă limba germană.

In Tipografia diecesană din Gherla (Szamosujvár) a apărut în ediţiune nouă amplificată; *„Carte de Rugăciuni, cererĭ şi laude“* spre folosul şi mângâierea sufletelor creştinescĭ. Conţine 201 pag. Tipar frumos şi fórte legibil. Preţul: legat simplu 80 banĭ, în pânză 1 cor. 60 banĭ, legat în piele şi aurit 3 cor. 20 banĭ, legat în catifea cu copcii şi cu cruce 7 coróne.

In aceeaşi Tipografiă au apărut: ***Gramatica limbei române***, pentru şcólele inferióre, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Papiu*. Partea I. Etimologia. *Ediţiunea II.* Preţul 50 banĭ.

„Reflexiunĭ fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi Laszlo întitulată „Az olah nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarb. Preţul 40 banĭ.

„Pomenirea Prea on. brâu. al Preasântei de Dumnedeu născĕtóre, scósa din antologion séu mineiŭ şi tipărită cu litere“. Pag. 16. Preţul 20 banĭ.

*Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.***

*Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Iulie 1900.

Renta ung. de aur 4%.	115.50
Renta de coróne ung. 4%. . . .	91.05
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	120.80
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	99.20
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	90.50
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	93.—
Impr. ung. cu premii	158.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	138.75
Renta de argint austr.	97.85
Renta de hârtie austr.	97.50
Renta de aur austr.	115.50
Losurĭ din 1860.	134.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	17.18
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	694.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	673.25
Napoleondorĭ	19.30
Mărcĭ imperiale	118.55
London vista.	242.35
Paris vista	96.50
Rente de coróne austr. 4% . . .	97.40
Note italiene	90.65

Cursul pieţei Braşov.

Din 16 Iulie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.10	Vênd.	19.20
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.20	Vênd.	19.30
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.72	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Cursul losurilor private

din 11 Iulie 1900.

	cump.	vinde
Basilica	12.50	13.—
Credit	385.—	387.—
Clary 40 fl. m.	128.—	130.—
Navig. pe Dunăre.	—.—	—.—
Insbruck	64.50	66 50
Krakau	71.—	73.—
Laibach	48.—	50.—
Buda	125.—	128.—
Palffy	132.—	133 50
Crucea roşie austriacă . .	43.—	44 —
„ „ ung.	20.—	21.50
„ „ ital.	—.—	—.—
Rudolf	63 50	65.50
Salm	175.25	177.25
Salzburg.	60 25	61.25
St. Genois	183.—	185.—
Stanislau	—.—	—.—
Trientine 4½% 100 m. c. .	—.—	—.—
„ 4% 50	—.—	—.—
Waldstein	—.—	—.—
„ de 10 francĭ . . .	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	—.—	—.—

Bursa de Bucurescĭ

din 11 Iulie n. 1900.

Valorĭ	Dobânda	Scad. cup.	Cu banĭ gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct.	91.½
„ „ Impr. 1892 . . .	5 „	Ian.-Iul.	91.½
„ „ din 1893 . . .	5 „	„ „	91.½
„ „ 1894 int. 6 mil.	5 „	Apr.-Oct.	—.—
„ „ Impr. de 32½ mil.	4 „	Ian.-Iulie	75 —
„ „ Impr. de 50 mil. .	4 „	„ „	76.—
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4 „	„ „	76.—
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4 „	„ „	76.—
„ „ Im. de 120 mil. 1894	4 „	„ „	76.—
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4 „	„ „	76.—
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6 „	Mai-Nov.	76.—
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—.—
„ comunei Bucurescĭ 1883	5%	Ian.-Iul.	—.—
„ „ „ din 1884	5 „	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5 „	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5 „	Mai-Nov.	—.—
Scrisurĭ fonciare rurale . . .	5 „	Ian.-Iuli.	96.⅝
Scris. fonciare rurale din 1890	4 „	„ „	78.⅜
„ „ urbane Bucuresc	5 „	„ „	86 —
„ „ „ Iaşĭ . .	5 „	„ „	77.¾
Oblig. Soc. de basalt artificiali	6 „	„ „	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	250 v.	—.—
Banca Nation. ult. div. 86.—	500	într. v.	2530
Banca agricolă	500	150 v.	332.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	281.—
Naţionala de asig. ult. div. lei 43	200	„ „	445.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	„ „	455 —
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	32.—
Soc. rom. de hârtie ult. —.—	100	„ „	—.—
„Patria“ Soc. de asig. ult. 4 lei	100	„ „	—.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em. u. d. 0	1000	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	—.—
„Bistriţa“ soc. p. f. hârtii 30 l.	1000	„ „	—.—
Sociat. p. constr de Tramaxs	200	„ „	—.—
20 francĭ aur	—	„ „	—.—
Fabricile Unite de gazóse. . .	12	„ „	106.—

Scompturĭ:

Banca naţ. a Rom.	8%	Paris	3%
Avansurĭ pe efecte	9 „	Petersburg . .	6%
Casa de depunerĭ	12 „	Berlin	5½
Londra	3 „	Belgia	4%
Viena	4½	Elveţia	5%

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 11 Iulie 1900.

Seminţe	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme dela	până la
Grâu Bănăţenesc . . .	80	7.82	7.83
Grâu dela Tisa	80	7.65	7.75
Grâu de Pesta	80	7.50	7.65
Grâu de Alba regală . .	80	7.80	8.—
Grâu de Bácska	80	—.—	—.—
Grâu unguresc de nord .	80	—.—	—.—
Grâu românesc	80	—.—	—.—

Seminţe vechĭ orĭ nouĕ	Soiul	Cualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilograme dela	până la
Sĕcara . . .		70—72	6.87	6.88
Orz	nutreţ. .	60—62	5.60	5.85
Orz	de rachiu	62—64	5.90	6.10
Orz	de bere .	64—66	5.60	5.80
Ovĕs . . .		55—60	5.—	5.30
Cucuruz . .	bănăţĕn .	75	—.—	—.—
Cucuruz . .	alt soiu .	72	—.—	—.—
Cucuruz . .	„ „			
Hirişcă . .			5.—	5.30

Producte div.	Soiul		Cursul dela	până
Săm. de trifoiŭ	Luţernă ungur.	Preţul per 100 de chilograme	—.—	—.—
„	„ transilvană		—.—	—.—
„	„ bănăţĕnă		—.—	—.—
„	„ roşiă . .		—.—	—.—
Ulei de rapiţă	rafinat duplu .		—.—	—.—
Ulei de in . .			—.—	—.—
Unsóre de porc	dela Pesta . .		54.—	54.50
„ „	dela ţeră . .		—.—	—.—
Slanină . . .	svêntată . .		46.50	47.—
Prune	din Bosnia . .		52.—	53.—
„			—.—	—.—
Lictar	Slavon şi Serbia		18.—	18.50
„	din Serbia în s.		—.—	—.—
Nucĭ	slavon nou . .		—.—	—.—
Gogoşĭ	sêrbesc . . .		—.—	—.—
„	din Ungaria . .		—.—	—.—
Miere	ungurescĭ . .		—.—	—.—
„	sêrbescĭ . .		—.—	—.—
Céră	brut		—.—	—.—
Spirt	Drojdiuţe de s.		—.—	—.—

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**

Nr. 3159—1900

PUBLICAŢIUNE.

Conform ordinului magistratual Nr. 9248 se aduce prin acésta la cunoscinţă publică, că în decursul exerciţiilor de puşcat, care se vor efectua pe locul de sub Ştejerişul mare pe livădile Cârstianului, **se interdice umblarea pe numitul loc**, în decursul acestora.

Spre orientare se va ridica la casa de puşcat un steag roşu.

Braşov, în 28 Iunie 1900.

1014,3—3. **Căpitănatul orăşenesc.**

Nr. 10712—1900.

PUBLICAŢIUNE.

Budgetul despre veniturile şi cheltuelele comunei ogaşului Braşov pentru anul 1901 aparţinând şi tóte acludele cuviinciósе, se póte vedé conform § 125 al art. de lege XXII din anul 1886. în edificiul magistratului, Strada Căldărarilor nr. 63, în biroul orăşĕnesc de comptabilitate, în timp de 15 dile, şi anume din 16 până în 30 Iulie a. c. în decursul órelor de oficiu (8—12 óre).

Fie-care purtător de dare comunală are dreptul, eventualele observări privitóre la budget, ale înmanua până în 30 Iulie a. c. magistratului orăşĕnesc.

Braşov, în 13 Iulie 1900.

1020.1—1. *Magistratul orăşenesc.*

Brassóvármegye főispánjától.

Sz. 585—1900.

Pályázati hirdetmény.

A predeáli tiszteletbeli szolgabirói hivatalnál ujonnan rendszeresitett évi 1400 korona fizetéssel, 300 korona évi lakpénzzel és 240 kor. iroda átalánnyal egybekötött irnoki állásra pályázatot hirdetek.

Felhivom az ezen állásra pályázókat, hogy a törvény által kivánt minősültségöket, a magyar hivatalos nyelvben valamint a német és román nyelvben való jártasságukat és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmanyokkal felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb folyó évi julius hó 31-éig nyujtsák be.

Brassó, 1900 év julius hó 13.

Maurer Mihály s. k.
főispán.

1010,I—1

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiŭ st. n. 1900.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·8 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Clujiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·48 min. séra.
IV. Tr. acc. la óra 10·26 min. séra. (Arad)

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 11 a. m.
III. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Clujiu).
IV. Tr. acc. la óra 5·14 m. dim. (dela Arad).

Dela Braşov la Kezdi Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad, Ciuc-Szereda, la óra 3·20 min. nóptea.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 m. p. m. (are legătură cu linia T. şnad-Ciuc-Szereda).

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 9·2 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 5 26 min. p. m.
III. Tr. mixt, la óra 9·30 min. séra.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tr. acc. peste Arad la óra 5·7 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 8 dim.
III. Tr. accel. peste Clujiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 10·25 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul mixt, la óra 6.58 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
II. Trenul accel. la óra 2·18 min. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 9·27 min. p. m. (din Maiu 15 — 15 Sept.)
IV. Trenul accelerat, la óra 10·14 m. séra.
V. Tren de pers. la óra 2.10 min. p. m. (din 1 Iulie, Joia şi în tóte sêrbătorile).

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8·25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda şi Ciuc-Gyimes).
II. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 6·48 m. séra (are legătură cu Ciuc-Sereda).
IV. Tr. mixt, la óra 10·4 m. séra (pl. dela St.-Georgiu, în Iul. 1 — 15 Sept. în tóte sêrbătorile).

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 7·2 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.
III. Tr. mixt la óra 8·18 min. séra.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
II. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·48 min. séra.
V. Tr. mixt la óra 10·04 min. séra. (din Palanca dela 1 Iulie — 15 Sept. în tóte sêrbătorile).

AVIS.

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reînoi orĭ şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-cărei lunĭ.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arate şi posta ultimă. **Administraţ. „Gaz. Trans.“**